

Agrárpiaci Jelentések
GABONA ÉS IPARI NÖVÉNYEK

Gabona és Ipari Növények
XVII. évfolyam, 12. szám, 2014

Megjelenik kéthetente
2014. július 02.

Felelős szerkesztő
Dr. Stummer Ildikó

Szerzők
Dr. Molnár Zsuzsa
molnar.zsuzsa@aki.gov.hu
Elek Réka
elek.reka@aki.gov.hu

Kiadó
Agrárgazdasági Kutató Intézet
Piaci Árinformációs Rendszer
H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.
Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944
Telefon: (+36 1) 476-6093
Fax: (+36 1) 217-8111
www.aki.gov.hu
aki@aki.gov.hu
https://pair.aki.gov.hu

ISSN 1418 2130

A Gabona és Ipari Növények piaci jelentésén kívül kínáljuk még a Baromfi; Élőállat és Hús; Zöldség, Gyümölcs és Bor; Tej és Tejtermékek piaci jelentéseket is.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:

Mihók Zsolt
Telefon: (+36 1) 476-3064

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Tartalomjegyzék

ÖSSZEFOGLALÓ.....	3
GABONAPIACI JELENTÉS.....	4
Agrárpolitikai Hírek.....	6
A gabonafélék termelői ára.....	7
A gabonafélék jegyzése.....	8
Nemzetközi piaci információk.....	12
OLAJNÖVÉNY-PIACI JELENTÉS.....	14
Nemzetközi piaci információk.....	20
CUKORPIACI JELENTÉS.....	21
Agrárpolitikai Hírek.....	22

ÖSSZEFOGLALÓ

A Nemzetközi Gabonatanács (*IGC*) szakértői az árpa globális kibocsátását 4 millió tonnával meghaladó felhasználásra számítanak a 2014/2015. gazdasági évben.

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (*NAK*) becslése szerint 900 ezer tonna őszi árpa kerülhet a magtárakba az idén, ami a tavalyit 6, az előző öt év átlagát 29 százalékkal meghaladó mennyiség.

Az újtermésű takarmányárpa Rouen-i exportára (*CFR – Cost and Freight*) az április végihez képest 13 százalékkal 217 USD/tonnára esett május végén.

Magyarországon májusban még 50 ezer forint/tonnánál is drágábban adtak túl a termelők a tavalyi betakarítású takarmányárpán, az új termés országos termelői átlagára azonban – a kedvező kibocsátás hatására – 40 ezer forint/tonna alá csökkent június 2. hetében.

Az *Oil World* 68,6 millió tonna repcemag/*canola* betakarításával számol a világon a 2014/2015. gazdasági évben, ami éppen elmarad az egy évvel korábbi rekordtól.

Magyarországon a *NAK* adatai szerint 216 ezer hektárról 2,7 tonna/hektár hozam mellett 580-590 ezer tonna repcemag termés várható.

A Budapesti Értéktőzsdén (*BÉT*) a repcemag legközelebbi határidőre szóló jegyzése 100 ezer forint/tonna alá, fizikai piaci ára 101 ezer forint/tonnára csökkent június 3. hetében.

Az USA agrárminisztériuma (*USDA*) szerint az előző évi szezonhoz hasonlóan 176 millió tonna lehet a világ cukorkibocsátása, a fogyasztás ellenben 2,8 millió tonnával 172 millió tonnára emelkedhet.

GABONAPIACI JELENTÉS

A Nemzetközi Gabonatanács (IGC) szakértői az árpa globális kibocsátását 4 millió tonnával meghaladó felhasználásra számítanak a 2014/2015. gazdasági évben. Az árak csökkenő tendenciája várhatóan mégsem fordul meg egyelőre, mivel a 2013/2014. évi szezon bőséges terméséből jelentős tartalékok képződtek, ami a 2014/2015. gazdasági év árualapját növeli. Az új szezon végén 4 millió tonnával alacsonyabb lehet az árpa globális zárókészlete (23 millió tonna).

A júliusban kezdődő 2014/2015. gazdasági évben a világ árpatermése 133 millió tonnára (-8 százalék) eshet. Kevesebb termésre számítanak az Európai Unióban, Kanadában, Argentínában, Törökországban és Ausztráliában. Az esőzések az Európai Unió nyugati és északi tagországaiban hátráltatták a tavaszi vetési munkákat. A teljes termőterület 12,2 millió hektárra csökkent, és a tavalyinál 7 százalékkal kevesebb, 56 millió tonna lehet a világ legnagyobb árpatermelőjének az idei kibocsátása. Dániában, az Egyesült Királyságban, Németországban és Spanyolországban az előző évinél kevesebb, míg Franciaországban és Lengyelországban több mag kerülhet a tárolókba. Magyarországon a szokásosnál két héttel előrébb tartanak a nyári munkák. A Nemzeti Agrár-gazdasági Kamara (NAK) adatai szerint az őszi árpa termőterülete 8 százalékkal nőtt az idén a tavalyihoz képest. Az előirányzott 208 ezer hektár terület 62 százalékán végeztek a betakarítással 2014. június 23-ig. A 4,4 tonna/hektárra becsült hozam a 2013. évi szintnek felel meg és az elmúlt öt év átlagát 12 százalékkal haladja meg. A 2013. évinél 6 százalékkal több, 900 ezer tonna őszi árpa kerülhet a magtárakba az idén.

Oroszországban az árpa termőterülete 5 százalékkal 8,5 millió hektárra nőtt a 2014/2015. gazdasági évben, és átlagos hozamok mellett a tavalyihoz hasonló, 15,5 millió tonna termésre van kilátás. Ukrajnában – ahol elsősorban tavaszi árpát termesztnek – az előző évinél 8 százalékkal nagyobb területen, 3,5 millió hektáron került a mag a földbe. A kibocsátást 8 millió tonna körül prognosztizálják, ez akár 5 százalékos növekedést jelenthet a 2013. évihez viszonyítva. Kanadában az árpa területe a magas nyitókészletek miatt 11 százalékkal zsugorodhat az idén. Az előrejelzés szerint 2,4 millió hektárról az elmúlt évi rekordnál 25 százalékkal kevesebb, 7,7 millió tonna termést arathatnak le.

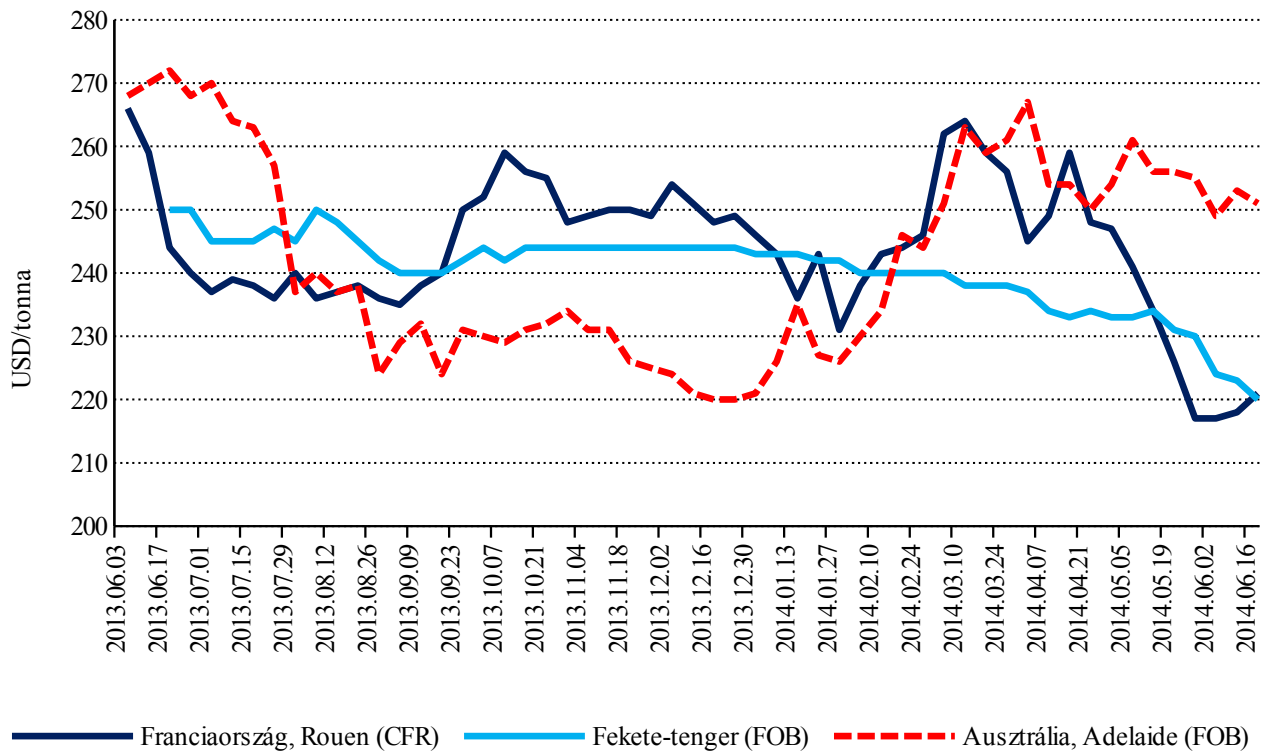
Az árpa globális felhasználása 136,7 millió tonnára (-4,1 millió tonna) eshet a 2014/2015. gazdasági évben. Az EU kisebb kibocsátása, valamint a várhatóan bőségesen rendelkezésre álló kukorica miatt az árpa takarmánycélú hasznosítása 89,7 millió tonnára (-4,2 millió tonna) csökkenhet az új szezonban. A legnagyobb árpa-importőrnek számító Szaúd-Arábiában egyre nagyobb volumenben használják az árpát az állatok (teve, juh) etetésére. A termény ipari célú felhasználása a sörfogyasztás növekedésének hatására 30,3 millió tonnára emelkedhet világszinten (+0,3 millió tonna).

A nemzetközi piacon 21,2 millió tonna árpa fordulhat meg a 2014/2015. gazdasági évben. Kína – a világ elsőszámú sörárpaimportőre – behozatala 0,7 millió tonnával 2,5 millió tonnára eshet. Szaúd-Arábia a növekvő takarmányszükséglete miatt 9 millió tonnára emelheti árpaimportját. Az Európai Unióban az előző szezon szokatlanul élénk kivitele miatt kimerült készletek csökkentették a 2014/2015. gazdasági évi exportalapot, így a Közösség várhatóan 1 millió tonnával kevesebbet (4,6 millió tonna) értékesít a harmadik országok irányába. Ausztráliából az előző szezonhoz hasonlóan 5,5 millió tonna árpát szállíthatnak ki, míg Kanada, Oroszország, Argentína és Ukrajna kivitele nőhet.

Az újtermésű takarmányárpa Rouen-i exportára (CFR – *Cost and Freight*) az április végihez képest 13 százalékkal 217 USD/tonnára esett május végén. Az ár csökkenését elsősorban a franciaországi árpa iránti külpiazi kereslet gyengülése okozta. Jelenleg Szaúd-Arábia az Oroszországból, az Ukrajnából, a Romániából és a Bulgáriából származó terményt részesíti előnyben a franciaországgal szemben: július-szeptember közötti szállítással 900 ezer tonna árpát kötött le 250-255 USD/tonna áron (CFR).

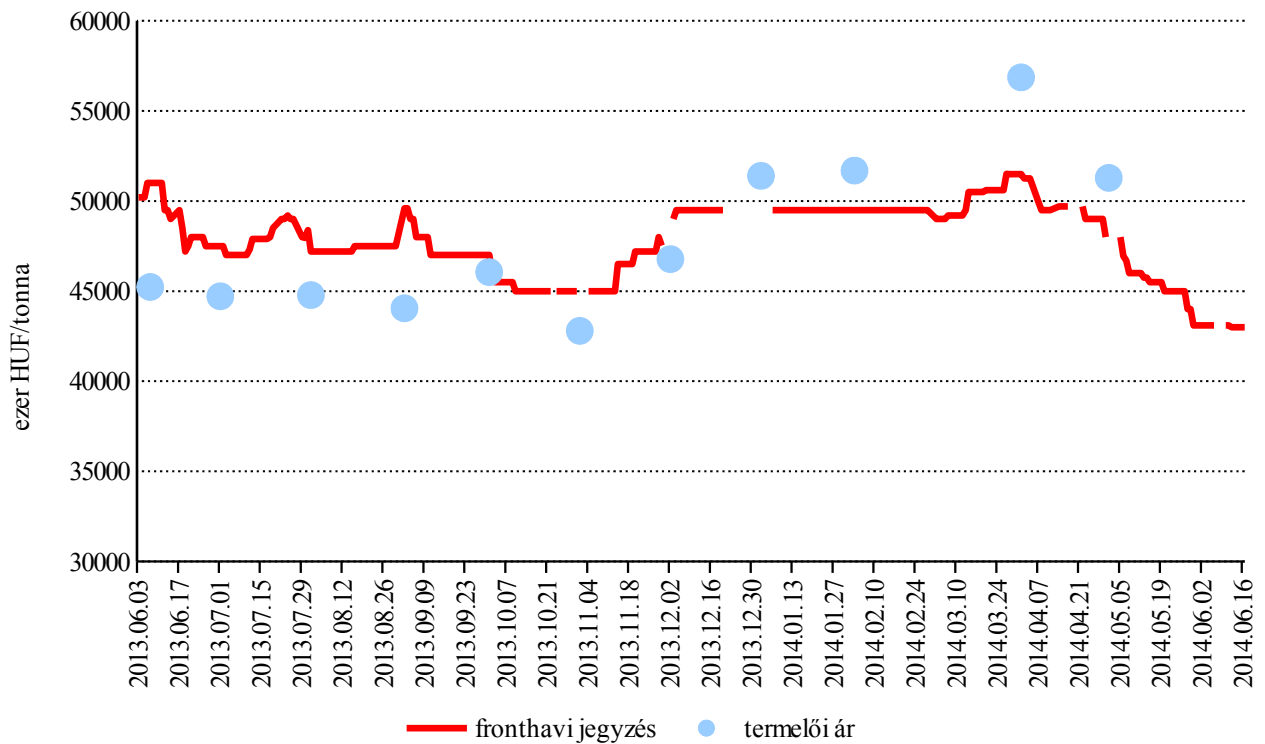
Magyarországon a Budapesti Értéktőzsde (BÉT) áru-piaci szekciójában a takarmányárpa fronthavi jegyzése az egy évvel korábnál 12 százalékkal alacsonyabb szinten, 43 ezer forint/tonna körül stabilizálódott júniusban. A fizikai piacon májusban még 50 ezer forint/tonnánál is drágábban adtak túl a termelők a tavalyi betakarítású takarmányárpán, az új termés országos termelői átlagára azonban – a kedvező kibocsátás hatására – 40 ezer forint/tonna alá csökkent június második hetében.

1. ábra: A takarmányárpa kikötői ára

Forrás: IGC

2. ábra: A takarmányárpa fronthavi jegyzése és termelői ára Magyarországon

Forrás: BÉT, AKI PÁIR

Agrárpolitikai Hírek

- Július elsejétől bírságot szab ki a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) a parlagfüves földterületek tulajdonosaira, használóira. A büntetés 15 ezertől 5 millió forintig terjedhet, elsősorban a terület

nagyságától függően. Az ellenőrzést az illetékes földhivatal végzi, eljárást azonban csak akkor indít, ha a gyomnövény már bimbós, vagy annál fejlettebb állapotban van. Tavaly összesen 5600 hektár külterületet mértek fel; a mulasztások miatt 3000 eljárás indult és 130 millió forint bírságot szabott ki a Nébih.

A gabonafélék termelői ára

1. táblázat: A gabonafélék termelői ára származási hely^{a)} szerint

Megnevezés	Mértékegység	Származási hely			Országos		
		Dunántúl	Alföld	Észak-Magyarország	2014. 24. hét	2014. 25. hét	2014. 25. hét/ 2014. 24. hét (százalék)
Étkezési búza	tonna	...	1 883	...	459	2 267	494
	HUF/tonna	...	56 079	...	57 126	56 043	98
Takarmány- búza	tonna	1 127	...	-	...	1 138	...
	HUF/tonna	45 066	...	-	...	45 143	...
Takarmány- kukorica	tonna	2 052	601	1 736	8 733	4 390	50
	HUF/tonna	48 078	49 107	44 677	47 456	46 874	99
Takarmányárpa	tonna	2 873	3 378	-	1 234	6 251	507
	HUF/tonna	41 012	39 023	-	37 386	39 937	107

^{a)} Származási hely: ahol a gabonát megtermelték.

Az országos átlaggal a regionális összes mennyiség és az átlagár sem egyezik. Ennek oka, hogy volt felvásárlás az adott régióban, azonban az adatszolgáltatók alacsony száma miatt egyes régiók adata nem publikus. Az országos átlagban a nem publikált adatok benne vannak.

... = Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Forrás: AKI PÁIR

2. táblázat: A gabonafélék országos termelői ára

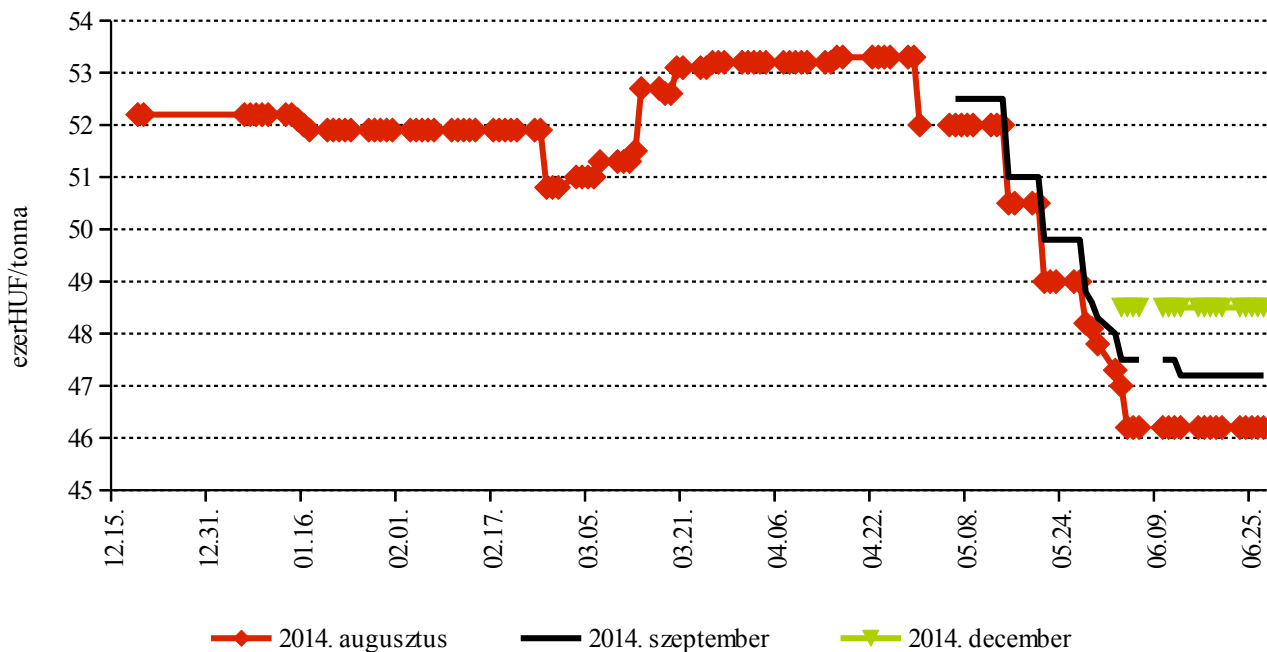
Megnevezés	Mértékegység	Országos				
		2013. 25. hét	2014. 24. hét	2014. 25. hét	2014. 25. hét/ 2013.25. hét (százalék)	2014. 25. hét/ 2014. 24. hét (százalék)
Étkezési búza	tonna	7 132	459	2 267	32	494
	HUF/tonna	57 718	57 126	56 043	97	98
Takarmány- búza	tonna	-	...	1 138	-	...
	HUF/tonna	-	...	45 143	-	...
Takarmány- kukorica	tonna	12 718	8 733	4 390	35	50
	HUF/tonna	56 847	47 456	46 874	82	99
Takarmányárpa	tonna	...	1 234	6 251	...	507
	HUF/tonna	...	37 386	39 937	...	107

... = Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Forrás: AKI PÁIR

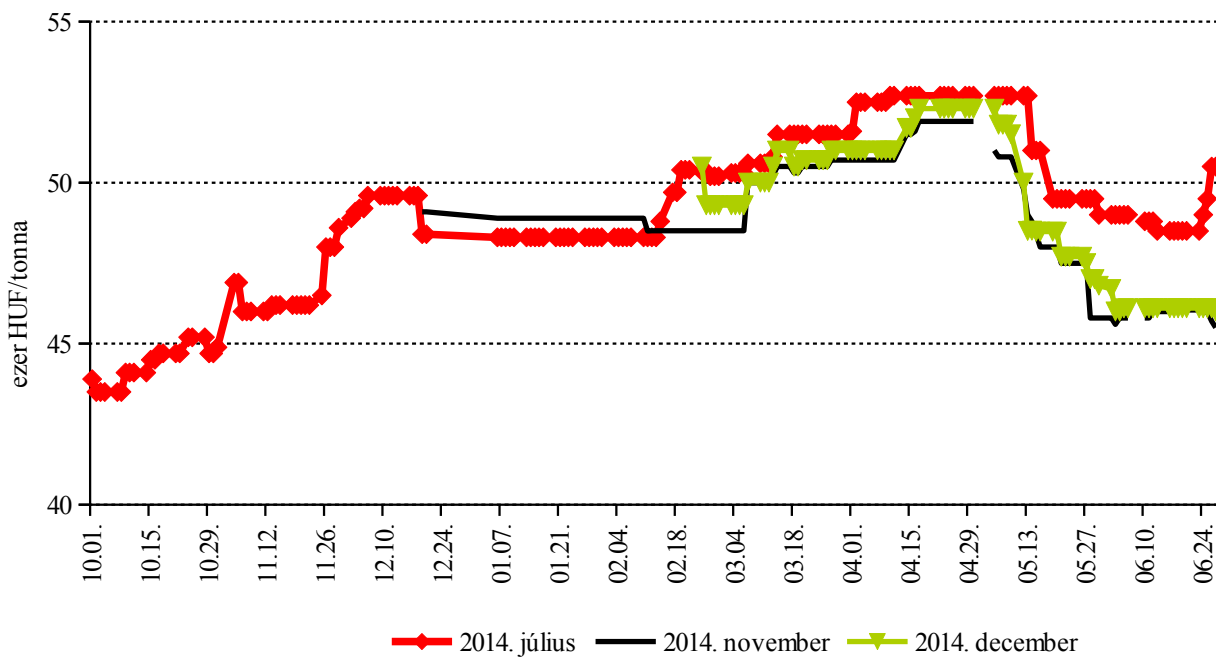
A gabonafélék jegyzése

3. ábra: A malmi búza különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén

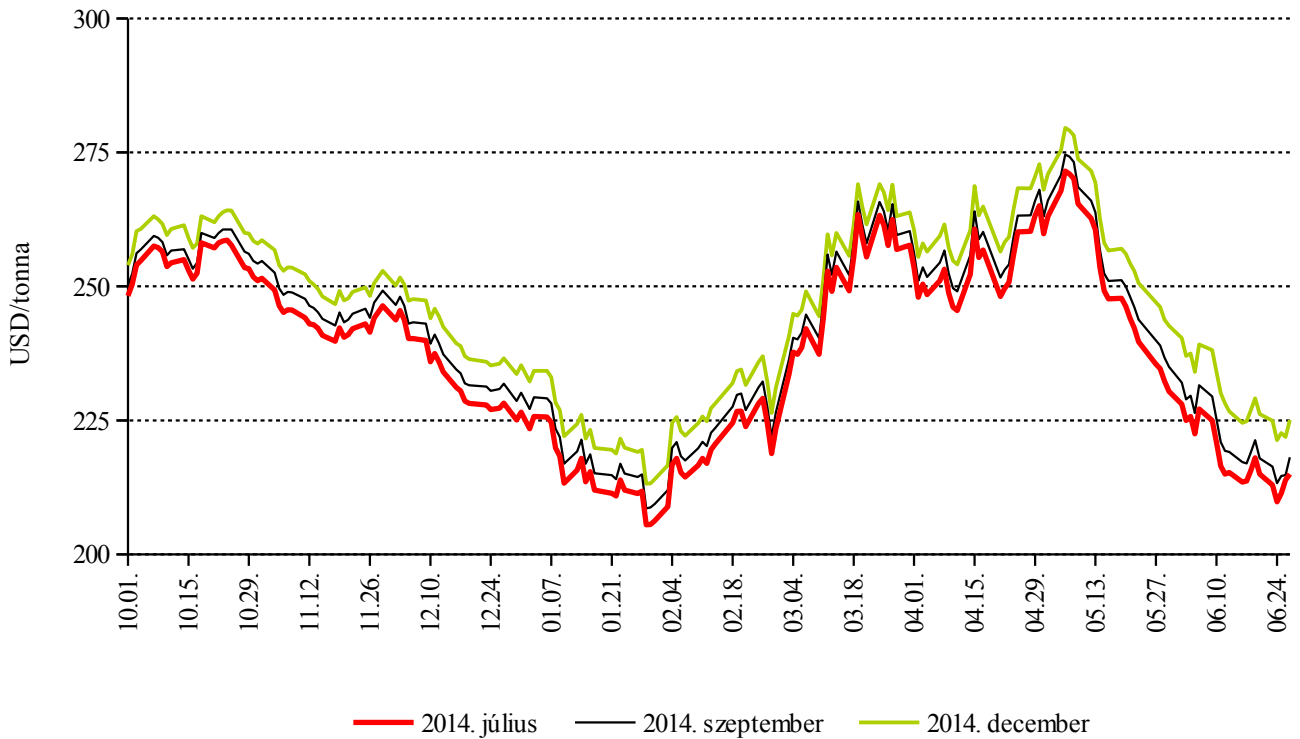
Forrás: BÉT

4. ábra: A takarmánykukorica különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén

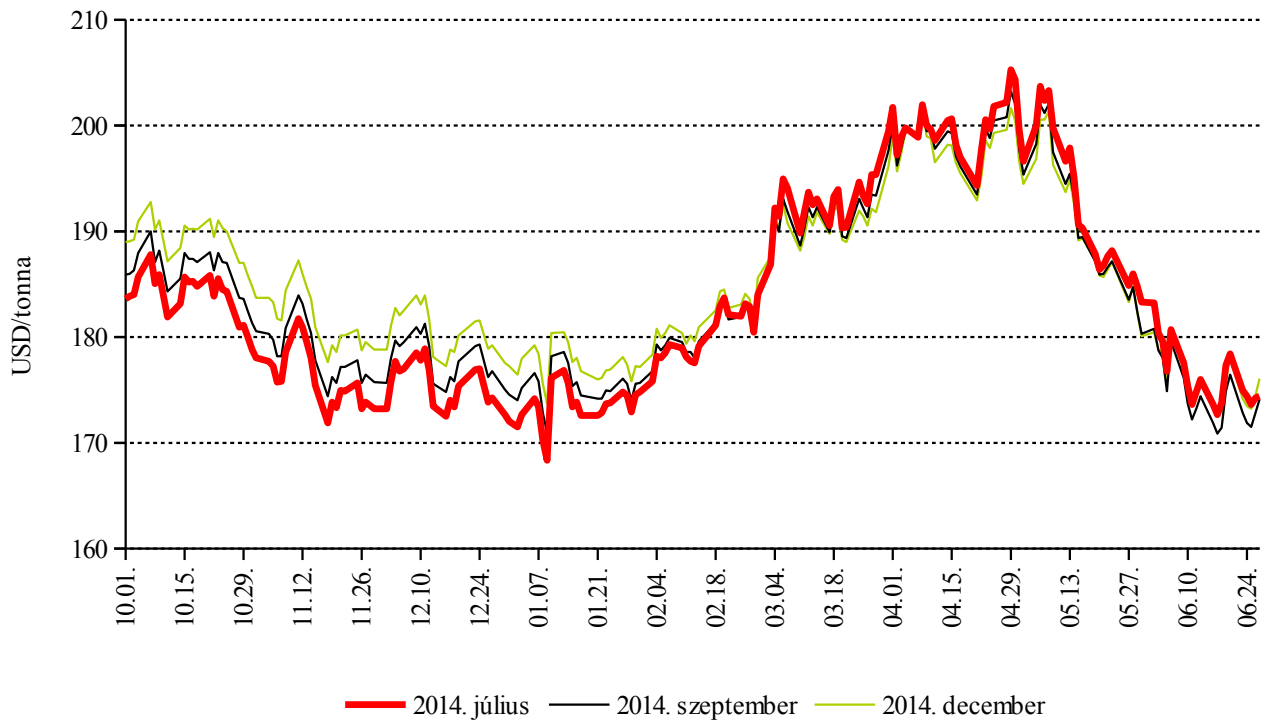
Forrás: BÉT

5. ábra: A búza különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

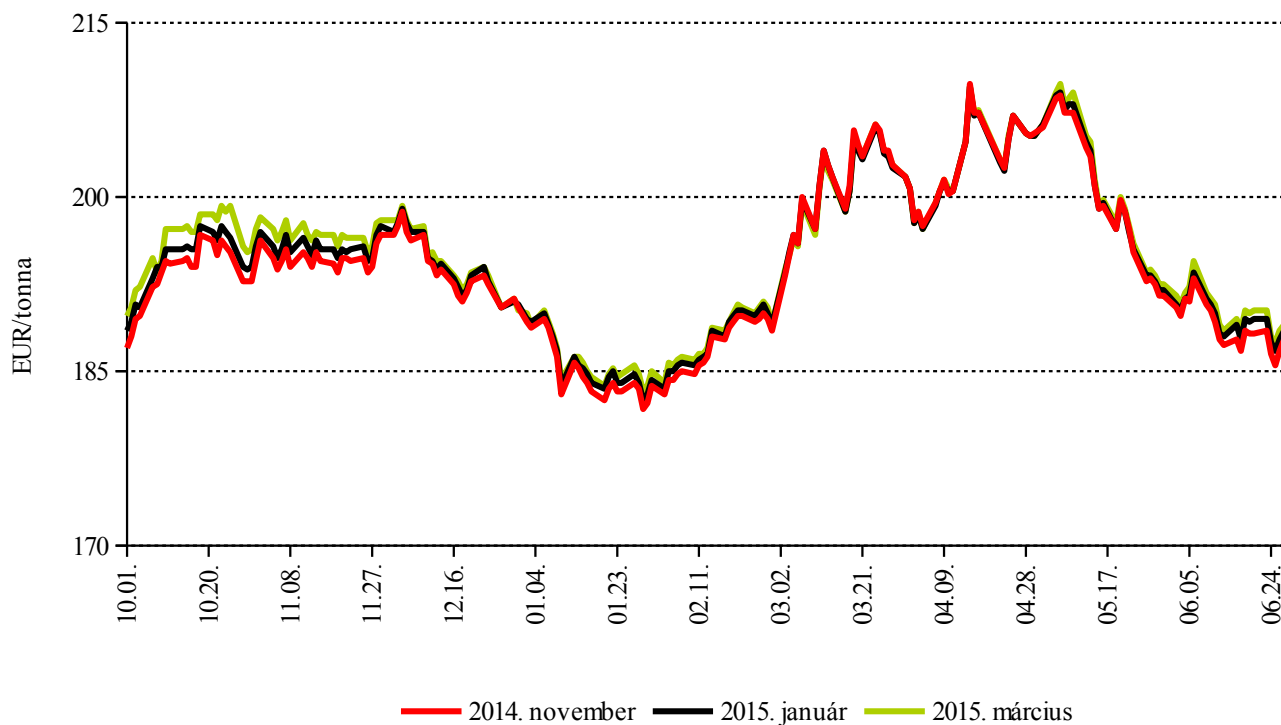
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

6. ábra: A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

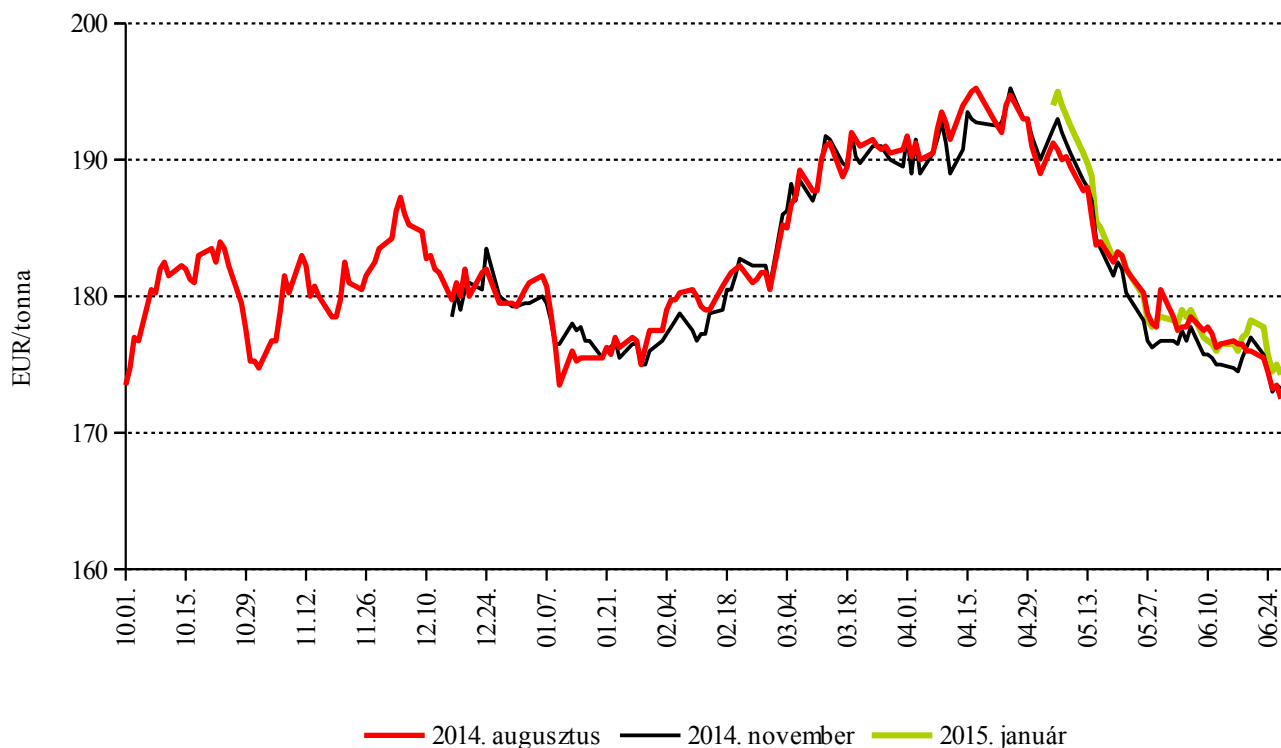
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

7. ábra: A búza különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén

Forrás: MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers

8. ábra: A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén

Forrás: MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers

3. táblázat: A gabona alapú termékek feldolgozói értékesítési ára

Gabona alapú termékek	Mértékegység	Országos				
		2013. 25. hét	2014. 24. hét	2014. 25. hét	2014. 25. hét/ 2013. 25. hét (százalék)	2014. 25. hét/ 2014. 24. hét (százalék)
Finomliszt BL 55 ömlesztett	tonna	501	451	529	106	117
	HUF/kg	88	77	78	88	101
Finomliszt BL 55 zsákos	tonna	1 406	1 427	1 537	109	108
	HUF/kg	90	78	78	86	100
Finomliszt BL 55 zacskós	tonna	901	688	748	83	109
	HUF/kg	100	82	84	84	103
Rétesliszt BFF 55 ömlesztett	tonna
	HUF/kg
Rétesliszt BFF 55 zsákos	tonna	55	38	46	84	121
	HUF/kg	102	85	83	82	98
Rétesliszt BFF 55 zacskós	tonna	30	22	28	93	128
	HUF/kg	107	98	100	93	102
Fehér kenyérliszt BL 80 ömlesztett	tonna	369	434	391	106	90
	HUF/kg	87	76	76	87	99
Fehér kenyérliszt BL 80 zsákos	tonna	420	332	494	117	149
	HUF/kg	89	77	76	85	99
Tésztaipari liszt TL 50 ömlesztett	tonna	148	79
	HUF/kg	93	83
Tésztaipari liszt TL 50 zsákos	tonna	34	29	43	127	148
	HUF/kg	95	84	86	90	102
Étkezési búzadara AD zacskós	tonna	42	33	35	83	105
	HUF/kg	106	88	91	86	103

...= Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Forrás: AKI PÁIR

4. táblázat: A megfigyelt gabona alapú termékek fogyasztói ára

Termék	HUF/kg		
	2014. április	2014. május	2014. június
Finomliszt BL 55	188	188	188
Fehér kenyér	289	294	293
Félbarna kenyér	255	255	248
Étkezési búzadara AD	239	239	239

Megjegyzés: Az adatgyűjtésbe jelenleg 8 budapesti üzletlánc kiválasztott üzletei tartoznak: Auchan, Reál, Tesco, CBA, CBA Prima, Coop, Interspar, Spar.

Forrás: AKI PÁIR

Nemzetközi piaci információk

Határidős piacok (2014. június 27.)

5. táblázat: **Búza**

Szállítási határidő	MATIF, Párizs		CME/CBOT, Chicago (őszi lágy búza)		
	EUR/tonna	HUF/tonna	Szállítási határidő	USD/tonna	HUF/tonna
2014. november	188	57 917	2014. július	215	48 689
2015. január	189	58 148	2014. szeptember	218	49 389
2015. március	189	58 303	2014. december	225	50 969
2015. május	189	58 380	2015. március	232	52 600
2015. szeptember	191	58 765	2015. május	237	53 614
2015. december	191	58 843	2015. július	240	54 414

Forrás: MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers, CME Group– Chicago Board of Trade

6. táblázat: **Kukorica**

Szállítási határidő	MATIF, Párizs		CME/CBOT, Chicago		
	EUR/tonna	HUF/tonna	Szállítási határidő	USD/tonna	HUF/tonna
2014. augusztus	173	53 213	2014. július	174	39 497
2014. november	173	53 444	2014. szeptember	174	39 424
2015. január	174	53 753	2014. december	176	39 871
2015. március	177	54 447	2015. március	180	40 833
2015. június	179	55 218	2015. május	183	41 422
2015. augusztus	180	55 526	2015. július	186	42 011

Forrás: MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers, CME Group – Chicago Board of Trade

7. táblázat: **Fekete-tengeri búza**

Szállítási határidő	CME/CBOT, Chicago	
	USD/tonna	HUF/tonna
2014. július	304	68 821
2014. szeptember	304	68 821
2014. december	304	68 821
2015. március	304	68 821
2015. május	304	68 821

Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

8. táblázat: A főbb termények különböző lejáratra szóló kontraktusainak belső volatilitása

Termény	Lejárat	Elszámolóár (USD/tonna)	Belső volatilitás ^{a)}	
			2014. 06.27. (százalék)	2014. 06.20. (százalék)
Búza	2014. szeptember	218,09	23,1	-
Kukorica	2014. szeptember	174,09	26,0	28,0
Szójabab	2014. augusztus	506,43	23,2	-
Szójadara	2014. augusztus	492,82	27,1	25,4

^{a)} Belső volatilitás (*implied volatility*): A piaci szereplők várakozásait tükröző volatilitás, amelyre az adott határidős kontraktusra köthető opciók aktuális prémiumából matematikai modellek segítségével következtetni lehet. (Pl.: Ha a belső volatilitás értéke 15,8 százalék, akkor az adott határidős kontraktus jegyzésében az elkövetkező 365 napban 68 százalékos valószínűséggel $\pm 15,8$ százalék eltérés várható.)

Forrás: Barchart

9. táblázat: A különböző árutőzsdei szereplők nyitott kötésállománya (határidős kontraktusok) a főbb termények vonatkozásában a chicagói árutőzsdén (CME/CBOT) (2014. június 24.)

Termény	Pozíciók száma										
	Termelő/kereskedő/ feldolgozó/stb.		Swap kereskedők			Pénzügyi befektetők			Egyéb		
	Vételi	Eladási	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}
Búza	55 581	120 736	113 990	5 610	9 943	69 086	108 649	33 474	33 229	27 202	24 567
Kukorica	315 371	584 805	270 789	5 214	33 103	380 202	183 398	135 575	114 033	101 220	65 278
Szójabab	174 162	237 510	95 566	7 413	11 862	136 585	72 013	42 179	59 975	87 143	41 057
Szójadara	85 881	187 219	52 353	3 707	4 137	76 724	23 512	6 788	20 170	37 314	20 971

^{187 219a52 353j3 707} 4 137S76 724p23 512r6 78e220ad – Különbözeti ügylet.

Forrás: Commodity Futures Trading Commission

OLAJNÖVÉNY-PIACI JELENTÉS

Az északi féltekén az időjárás kedvezett a repce-mag/*canola* állományok fejlődésének, ezért az *Oil World* 68,6 millió tonna termés betakarítását prognosztizálja globális szinten a 2014/2015. gazdasági évben, ami éppen elmarad az egy évvel korábbi rekordtól. Példátlanul nagy mennyiséget (66 millió tonna) dolgozhatnak fel az olajütők a hamarosan kezdődő szezonban. A 2013/2014. gazdasági évi bőséges tartalék (8,6 millió tonna) azonban elegendő fedezetet nyújt a felhasználás növekedéséhez, és a jelenlegi várakozások szerint is még 7,9 millió tonna maradhat készleten a szezon végén.

Minden eddiginél több, 22,4 millió tonna repcemag kerülhet az idén a legnagyobb repcetermelő, az Európai Unió raktáiraiba. Németországban 5,9 millió tonnára, Franciaországban 5,3 millió tonnára, az Egyesült Királyságban 2,5 millió tonnára és Romániában 1 millió tonnára nőhet a kibocsátás. Magyarországon megkezdődött az őszi káposztarepce betakarítása. A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) adatai szerint 216 ezer hektárról a 2004. évi rekordhoz közeli, 2,7 tonna/hektár hozam mellett 580-590 ezer tonna termés várható.

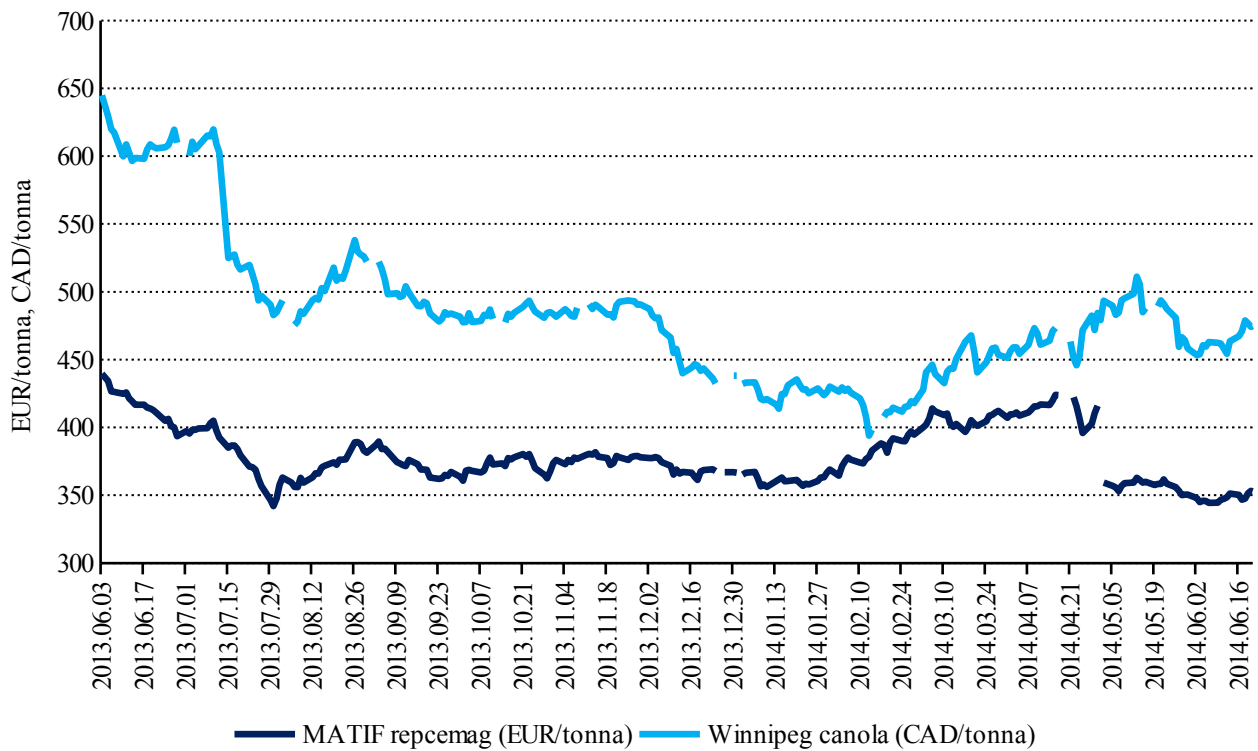
Az EU a nagy átmenő készletek és a rekordtermés miatt a 2013/2014. gazdasági évinél 22 százalékkal kevesebb, 2,9 millió tonna importra szorulhat a 2014/2015. gazdasági évben. A termés mellett a feldolgozás is új csúcst érhet el: az elemzők szerint 23,7 millió tonna magot szállíthatnak az olajütőkbe. Ennek hatására nemcsak a feldolgozás hatékonysága javulna, hanem a repceolaj kínálata is bővülne. A pálma- és a napraforgóolaj szűkös készlete, valamint a pálmaolaj magas világpiaci ára miatt ismét versenyképesebb lehet a repceolaj. A fekete-tengeri országokban a tavalyihoz hasonlóan 4,6 millió tonna repcemag teremhet 2014-ben. A Közösség kisebb importigénye, valamint az erős kanadai export akadályozhatják a fekete-tengeri térség repcemagkivitelét a 2014/2015. évi szezon első felében.

A világ elsőszámú *canola*exportőrének számító észak-amerikai ország, Kanada kibocsátása 12 százalékkal 15,8 millió tonnára eshet a 2014/2015. gazdasági évben (augusztus-július). A szokásosnál hűvösebb és csapadékosabb tavasz ugyanis késleltette a vetést, így a tervezettnél kisebb, 7,9 millió hektár lehet a növény idej termőterülete. Ausztráliában június végén, július elején fejeződik be a *canola* vetése, az idén 2,45 millió hektárra (-120 ezer hektár) csökkent a területe.

A kanadai Interkontinentális Árutőzsdén (*ICE/WCE*) a *canola* fronthavi jegyzése június végén 500 CAD/tonna szintre emelkedett, amit az ország kibocsátásának várható mérséklődése és az igen élénk exporttevékenysége váltottak ki. Az észak-amerikai országból 6,4 millió tonna *canolát* szállítottak ki 2013 októberé és 2014 májusa között, 5 százalékkal többet, mint az előző évi szezon azonos időszakában. A szakértők várakozása ellenére ez a változás nem befolyásolta a repcemag front-havi jegyzését a párizsi árutőzsdén (*MATIF*) júniusban sem, a két tőzsdei jegyzés ugyanis 2014 februárja óta távolodik egymástól, és a rés júniusban az egy évvel ez előtti szintre nőtt. Párizsban a termés legközelebbi lejáratra szóló jegyzése – az EU rekordnak ígérkező terméskilátásai és a felhalmozott globális készletek nyomására – 2014 májusától 350 euró/tonnánál stabilizálódott.

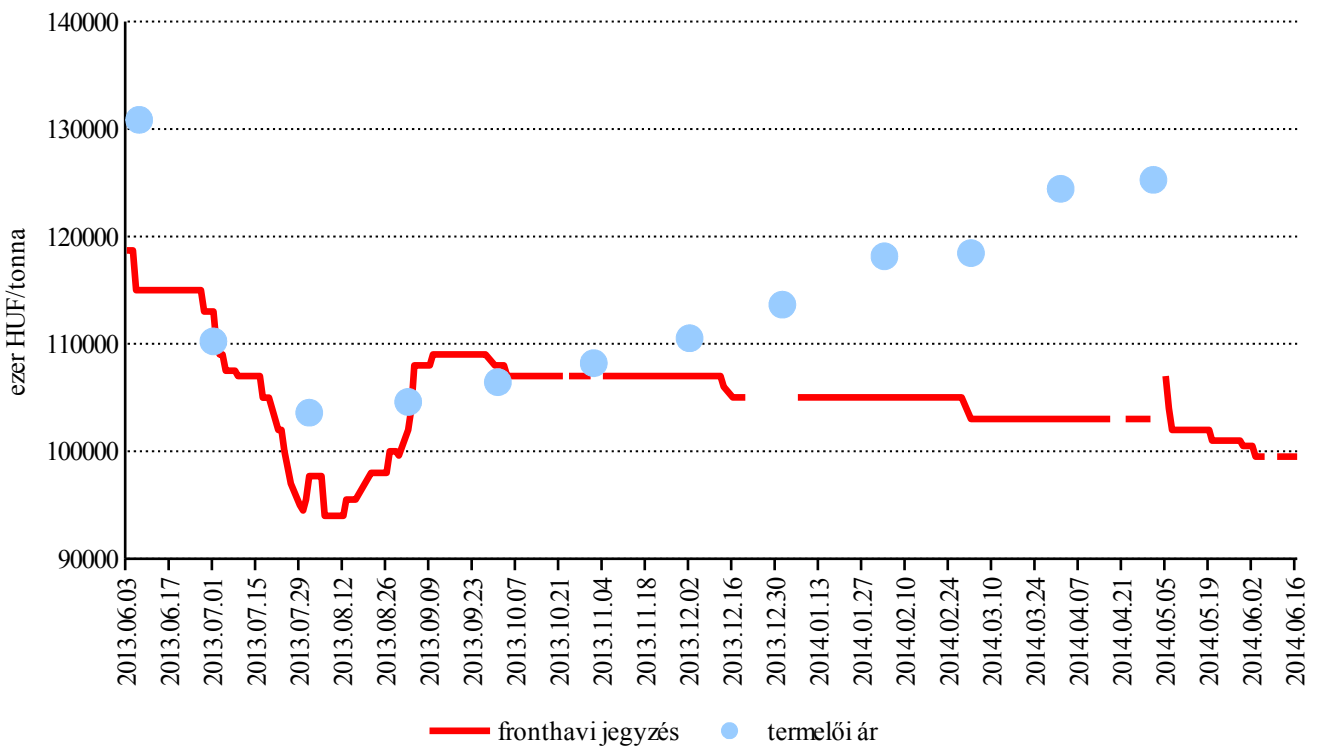
Magyarországon a Budapesti Értéktőzsde (BÉT) áru-piaci szekciójában a repcemag legközelebbi határidőre szóló jegyzése – követve a párizsi tendenciát – 100 ezer forint/tonna alá csökkent júniusban. Május eleje óta már csak az újtermésre lehet szerződni a BÉT-en, míg a fizikai piacon június első hetében fejeződött be a tavalyi termés értékesítése, a tőzsdei jegyzést 20 százalékkal meghaladó termelői áron. A frissen betakarított repcemag az augusztusi jegyzést közelítő, 101 ezer forint/tonna körüli termelői áron lépett a piacra június 3. hetében.

9. ábra: A repcemag (MATIF) és a canola (ICE/WCE) fronthavi jegyzése

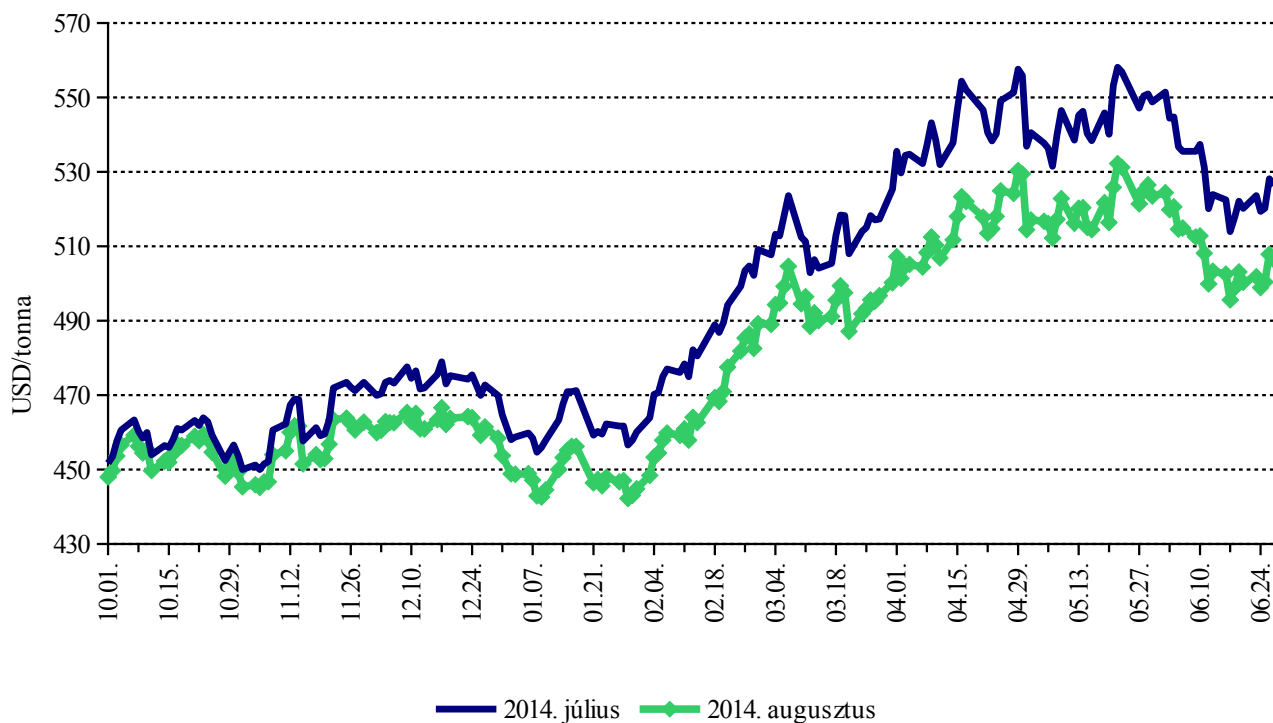
Forrás: MATIF, ICE/WCE

10. ábra: A repcemag fronthavi jegyzése és termelői ára Magyarországon

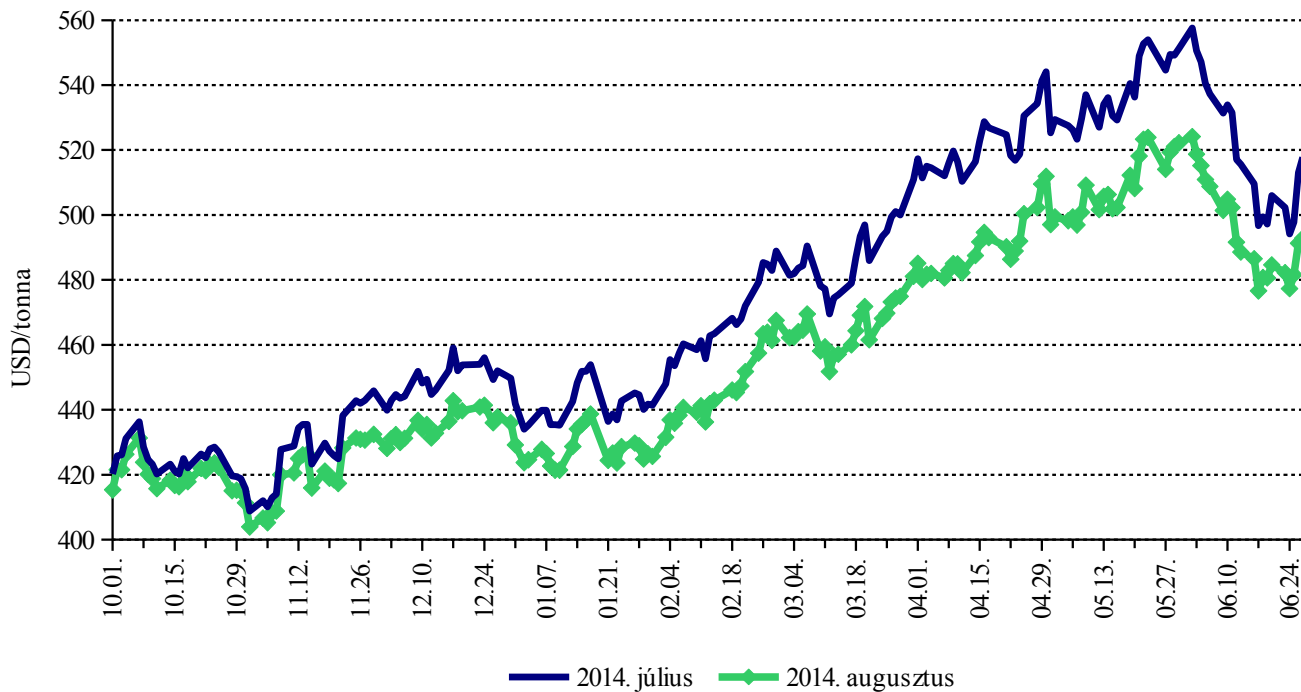
Forrás: BÉT, AKI PÁIR

11. ábra: A szójabab különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

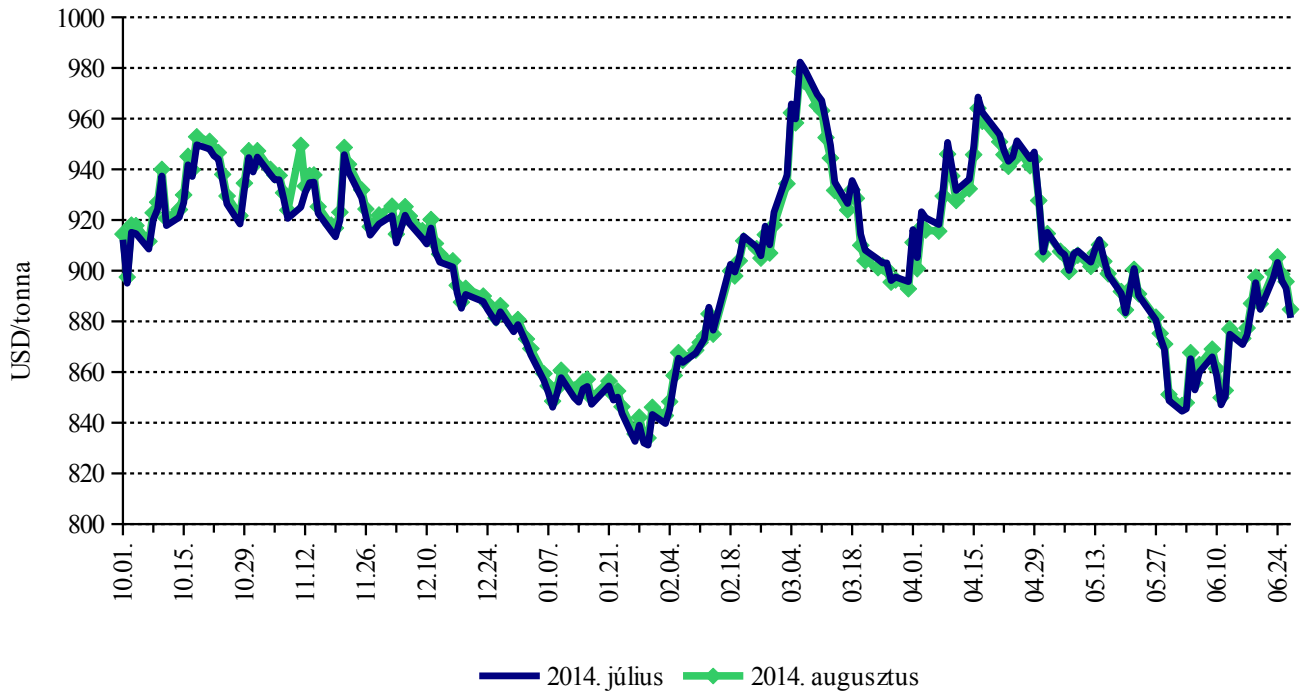
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

12. ábra: A szójadara különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

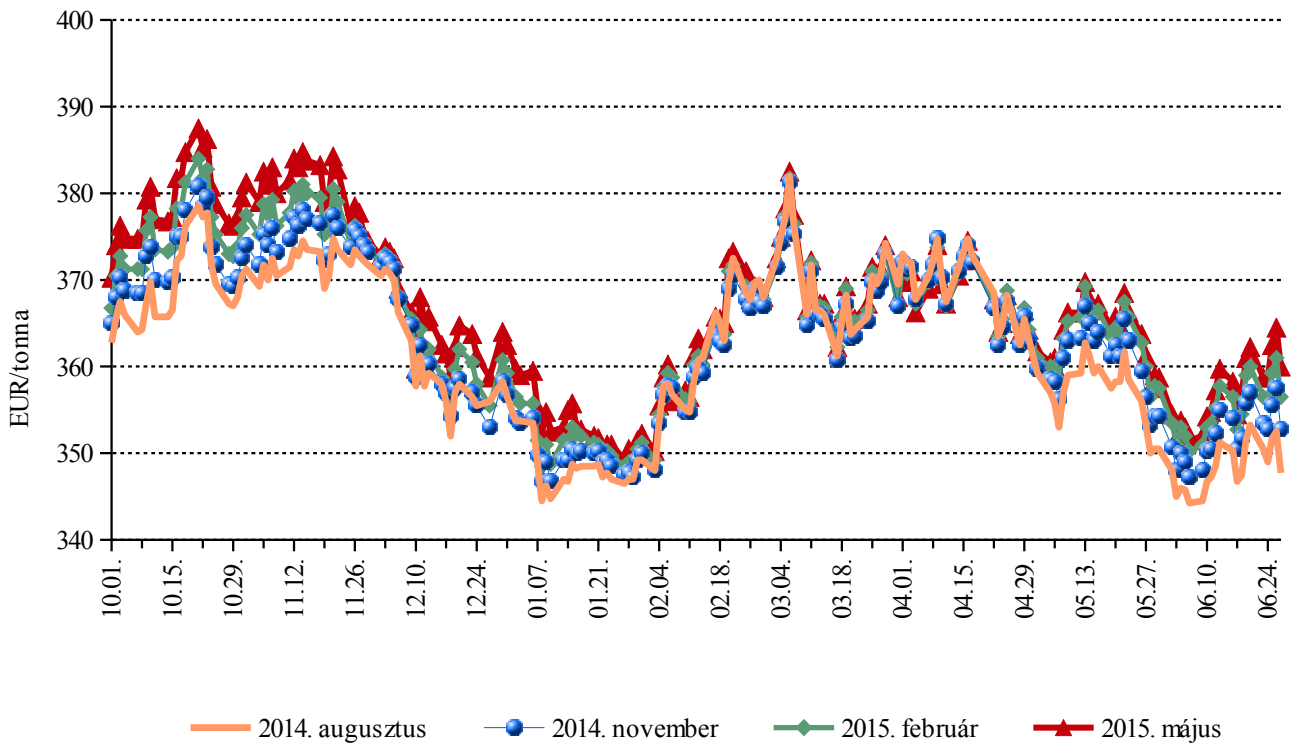
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

13. ábra: A szójaolaj különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén

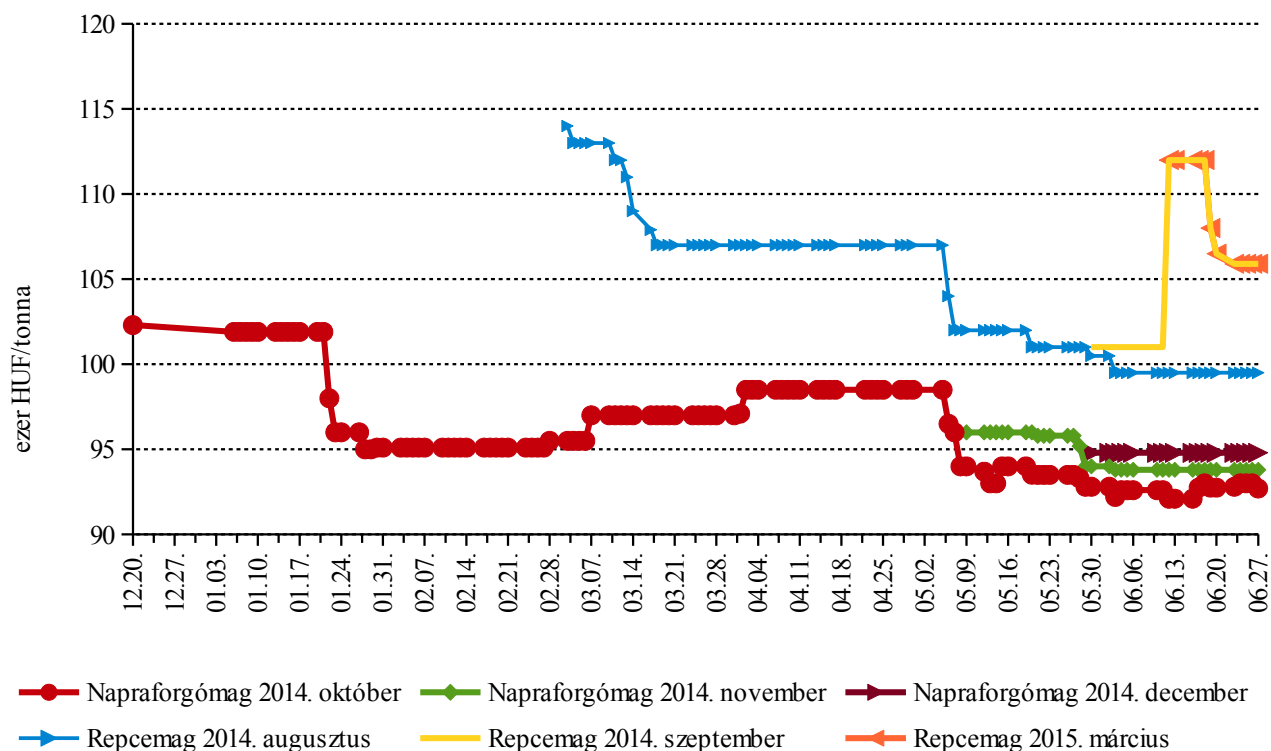
Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

14. ábra: A repcemag különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén

Forrás: Marché à Terme International de France

15. ábra: A napraforgó- és a repcemag különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén

Forrás: BÉT

10. táblázat: A fontosabb hazai olajos magvak termelői-, a belőlük készült termékek feldolgozó értékesítési átlagára

Megnevezés	Mértékegység	2013. 25. hét	2014. 24. hét	2014. 25. hét	2014. 25. hét/ 2013. 25. hét (százalék)	2014. 25. hét/ 2014. 24. hét (százalék)
Ipari napraforgómag	tonna	2 334	7 051	2 781	119	39
	HUF/tonna	127 424	102 750	98 274	77	96
Repcemag	tonna	...	-	4 559	...	-
	HUF/tonna	...	-	101 458	...	-
Nyers napraforgóolaj	tonna	...	1 553
	HUF/tonna	...	191 367
Napraforgódara	tonna	3 356	3 177	5 047	150	159
	HUF/tonna	76 459	57 902	60 891	80	105
Nyers repceolaj	tonna	-	3 126	...	-	...
	HUF/tonna	-	203 740	...	-	...
Repcedara	tonna	...	715	615	...	86
	HUF/tonna	...	79 557	77 085	...	97

...= Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

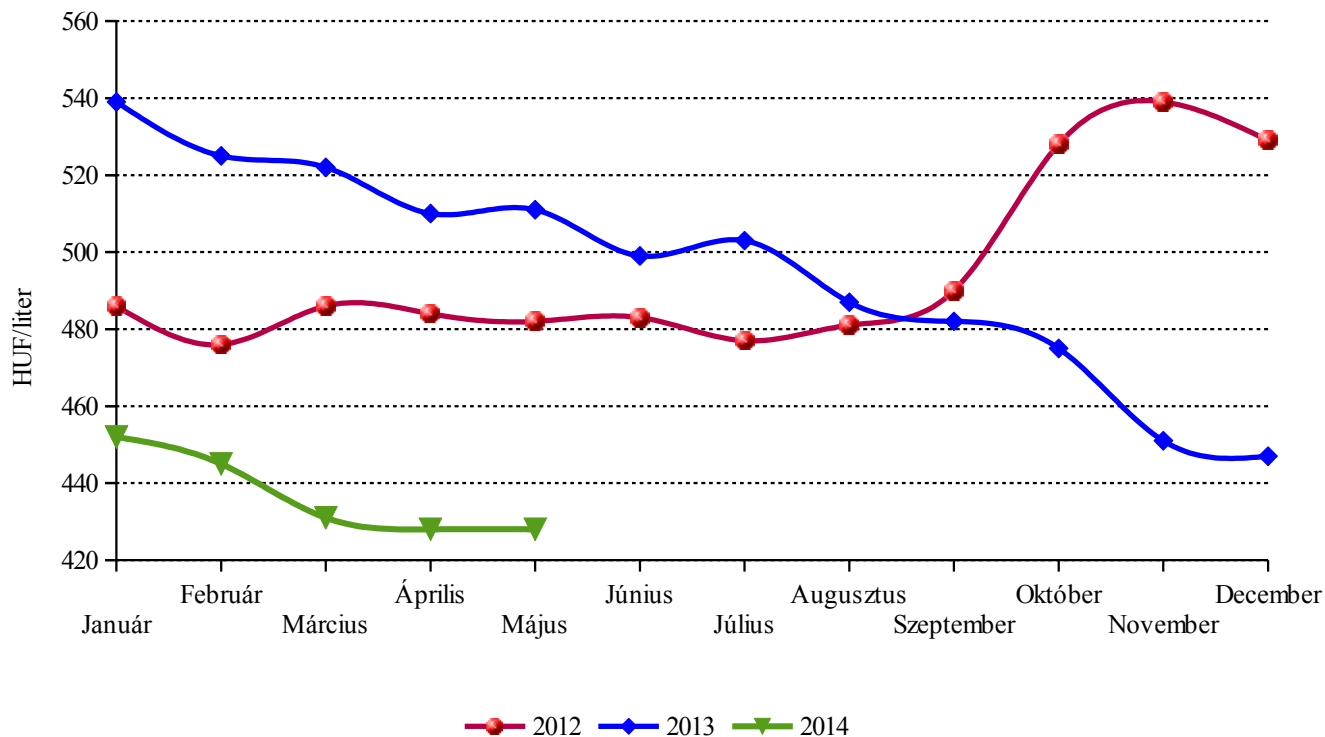
Forrás: AKI PÁIR

11. táblázat: A növényolajok és származékainak jegyzése Európában

Termék	Ország	Időpont	EUR/tonna	HUF/tonna
Napraforgóolaj (nyers)		2014-06-12	693	211 988
		2014-06-17	693	213 082
		2014-06-24	693	211 697
Napraforgóolaj (finomított)		2014-06-12	803	245 661
		2014-06-17	803	246 929
		2014-06-24	803	245 324
Szójaolaj (nyers)	Olaszország	2014-06-12	678	207 396
		2014-06-17	681	209 390
		2014-06-24	693	211 697
Szójaolaj (finomított)		2014-06-12	743	227 294
		2014-06-17	748	230 006
		2014-06-24	758	231 568
Napraforgódara	Ausztria	2014-06-12	-	-
		2014-06-17	-	-
		2014-06-24	-	-
Repcedara		2014-06-12	260	79 599
		2014-06-17	255	78 464
		2014-06-24	245	74 897

Forrás: Associazione Granaria di Milano, BPLW

16. ábra: A napraforgóolaj fogyasztói ára

Forrás: KSH

Nemzetközi piaci információk

Határidős piacok (2014. június 27.)

12. táblázat: Repce

Szállítási határidő	MATIF, Párizs	
	EUR/tonna	HUF/tonna
2014. augusztus	348	107 274
2014. november	353	108 816
2015. február	357	109 973
2015. május	360	111 053
2015. augusztus	353	108 893
2015. november	354	109 048

Forrás: MATIF – Marché A Terme d' Instruments Financiers

13. táblázat: Szójabab

Szállítási határidő	CME/CBOT, Chicago	
	USD/tonna	HUF/tonna
2014. július	526	119 186
2014. augusztus	506	114 679
2014. szeptember	465	105 372
2014. november	451	102 201
2015. január	454	102 700
2015. március	455	103 130

Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

14. táblázat: Szójadara

Szállítási határidő	CME/CBOT, Chicago	
	USD/tonna	HUF/tonna
2014. július	518	117 238
2014. augusztus	493	111 599
2014. szeptember	457	103 424
2014. október	436	98 646
2014. december	433	98 080
2015. január	431	97 672

Forrás: CME Group – Chicago Board of Trade

CUKORPIACI JELENTÉS

Az *USDA* 2014/2015. gazdasági évre vonatkozó legfrissebb prognózisa június közepén jelent meg, és megerősítette az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezetének (*FAO*) májusban közzétett előrejelzését. Mindkét szervezet elemzői a globális cukortermelés stagnálását és a fogyasztás bővülését várják a 2014/2015. gazdasági évben. Az *USDA* szerint az előző évi szezonhoz hasonlóan 176 millió tonna lehet a világ cukorkibocsátása, a fogyasztás ellenben 2,8 millió tonnával 172 millió tonnára emelkedhet. A világ legnagyobb cukortermelője, Brazília 36,8 millió tonna cukrot állíthat elő és 25 millió tonnát exportálhat 2014 áprilisa és 2015 márciusa között. Indiában a cukortermelés 27,9

millió tonnára (+900 ezer tonna), a fogyasztás 27 millió tonnára (+1 millió tonna) nőhet a 2014/2015. évi szezonban, ugyanakkor az export és a zárókészlet egyaránt mérséklődhet.

Jóllehet az Európai Bizottság szerint a termelő tagországokban a cukorrépa hektáronkénti hozama átlagosan 6,1 százalékkal nőhet 2014-ben, a cukor termelése 16,3 millió tonnával a folyó gazdasági év szintjén maradhat a 2014/2015. évi szezonban. A cukor belső felhasználása 18,5 millió tonna körül várható, ezért a közösségi termelésen túl 3,8 millió tonna importra lehet szükség. A kivített a Kereskedelmi Világszervezet (*WTO*) továbbra is 1,5 millió tonnában korlátozza.

15. táblázat: **A cukorrépa várható termésátlaga az EU-ban**

	Termésátlag (tonna/hektár)		2014/2013 (százalék)
	2013	2014 ^{a)}	
EU	68,14	72,29	106,1
Ausztria	68,16	71,45	104,8
Belgium	74,07	75,48	101,9
Csehország	60,00	64,30	107,2
Németország	63,88	70,47	110,3
Dánia	60,52	62,05	102,5
Spanyolország	89,85	88,65	98,7
Finnország	38,78	35,61	91,8
Franciaország	85,40	91,58	107,2
Horvátország	52,00	57,85	111,2
Magyarország	47,00	56,71	120,7
Olaszország	53,25	55,62	104,5
Litvánia	51,00	53,15	104,2
Hollandia	76,00	79,60	104,7
Lengyelország	52,90	54,65	103,3
Románia	32,28	39,20	121,4
Svédország	64,20	59,07	92,0

^{a)} Előrejelzés.

Forrás: Európai Bizottság

Kína, a világ elsősorú cukorimportőrének termelése 5 százalékkal 13,7 millió tonnára csökkenhet a 2014/2015. évi szezonban. A fogyasztás a várakozások szerint 3,7 millió tonnával múlhatja felül a kibocsátást. A termelés mérséklődése és a felhasználás növekedése ellenére az ázsiai ország a 2013/2014. gazdasági évinél 15 százalékkal kevesebb, mindössze 3,3 millió tonna

importra szorulhat, köszönhetően a korábbi években felhalmozott készleteknek. A korábbinál alacsonyabb belpiaci cukorárak hatására a kínai gazdák egy része a jobb jövedelmezőség reményében a cukornád és a cukorrépa helyett más növénykultúrákat termeszthet a jövőben.

Az ausztráliai Agrárgazdasági és Erőforrás-gazdálkodási Tudományok Hivatala (*ABARES*) szerint a világ

második legnagyobb cukorexportőrének számító Thaiföldön a cukornád termőterületének 5 százalékos csökkenése miatt a cukor kibocsátása 700 ezer tonnával 10,9 millió tonnára eshet a 2014/2015. gazdasági évben, ami összhangban van az *USDA* prognózisával. A távol-keleti ország cukorfogyasztásának további növekedésére számítanak, és a kivitel elérheti a 8,3 millió tonnát.

Pakisztán cukortermelése 4,9 millió tonna lehet a 2014/2015. gazdasági évben, ez 7 százalékkal kevesebb a 2013/2014. gazdasági évinél. A cukorfogyasztás 4,5 millió tonna, az export 400 ezer tonna körül várható. A zárókészlet 1,1 millió tonnára emelkedhet.

Az *ABARES* 4,6 millió tonna (+5 százalék) cukor előállítására számít Ausztráliában a 2014/2015. gazdasági évben, köszönhetően a nagyobb hozamoknak és a nagyobb termőterületnek. A cukor kivitele 6 százalékkal 3,3 millió tonnára nőhet. Ausztrália a legnagyobb fel-

vevőpiacával, a Koreai Köztársasággal szabadkereskedelmi megállapodást (*KAFTA*) kötött 2014 áprilisában. A felek megállapodtak a nyerscukorra vonatkozó 3 százalékos vám eltörlésében, és a finomított cukrot terhelő 35 százalékos vám fokozatos leépítésében az elkövetkező 18 évben.

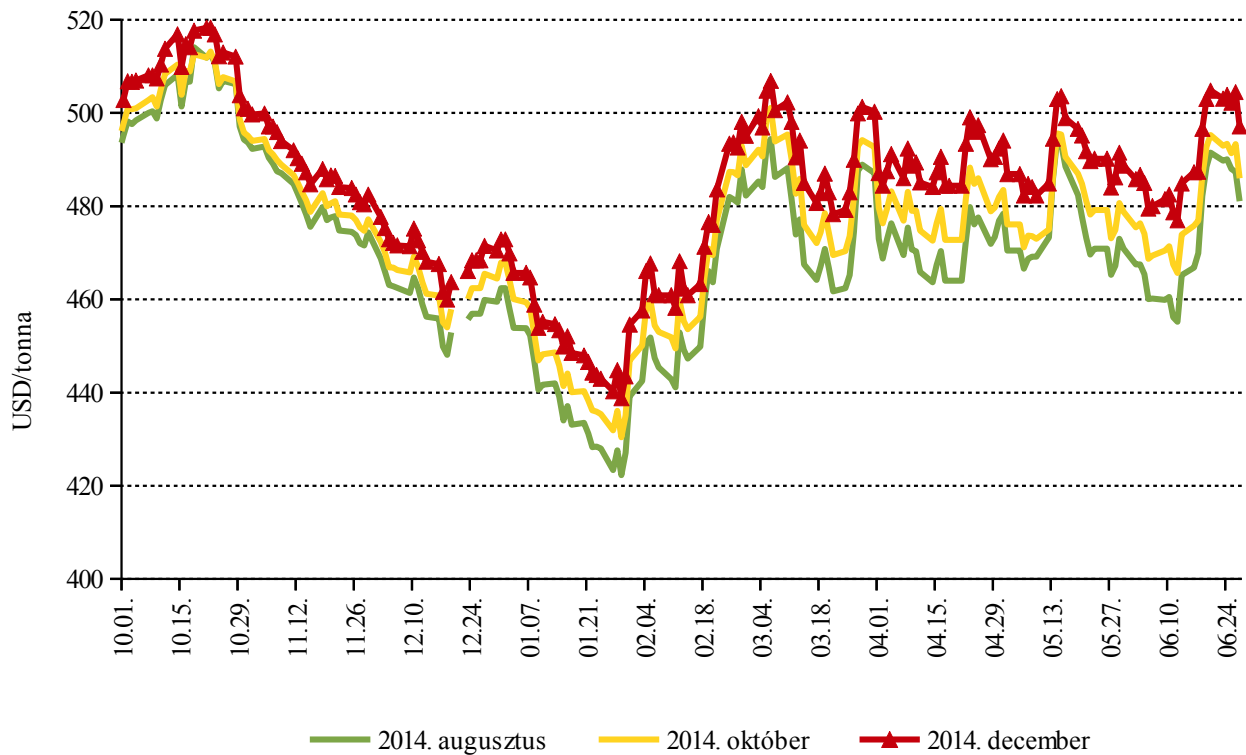
A New York-i árutőzsdén a nyerscukor fronthavi jegyzése 365-380 USD/tonna sávban mozgott június első felében. A kedvező cukortermelési adatok ellenére a hónap közepétől már 400-415 USD/tonna közé állt be a legközelebbi határidős jegyzés, miután a brazil cukornád betakarítása kapcsán ismét erősödtek a száraz időjárás okozta termés kiesés miatti félelmek. A fehércukor fronthavi jegyzése a londoni árutőzsdén a nyerscukoréhoz hasonlóan változott: 465-475 USD/tonna szintről 500 USD/tonna közelébe emelkedett.

Agrárpolitikai Hírek

- Magyarországon a mezőgazdasági kárenyhítésre 2012-től új, kétpilléres rendszert alkalmaznak. Az első pillér a korábbi kárenyhítési rendszer továbbfejlesztésével és kibővítésével létrejött nemzeti kárenyhítési alap, a második pillér pedig a biztosítási díjtámogatás.

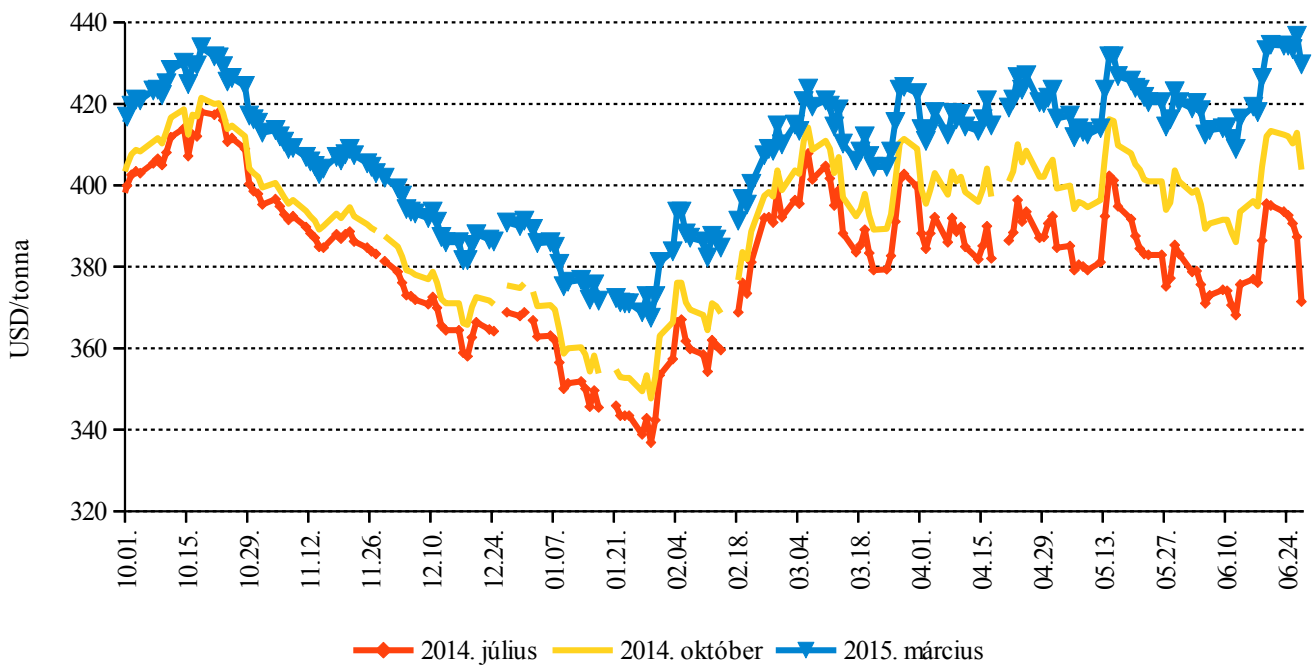
A minisztérium felülvizsgálta és átdolgozta a kockázatkezelés jogszabályi alapjait, és kialakítottak egy olyan rendszert, amely figyelembe veszi a 2014-2020-as időszakra előírt uniós követelményeket is. Az elkészült rendszer a 2014. november 1-jével kezdődő kárenyhítési évtől lesz elérhető a termelők és a hatóságok számára.

17. ábra: A fehércukor különböző határidőre szóló jegyzése a londoni árutőzsdén

Forrás: LIFEE - London International Financial Futures and Options Exchange

18. ábra: A nyerscukor különböző határidőre szóló jegyzése a New York-i árutőzsdén

Forrás: ICE - Intercontinental Exchange

